

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota

Analýza a prognóza o vývoji trhu práce v územnom obvode úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podľa § 13 ods. 1 písm. y) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

1. Analýza trhu práce (ďalej len „TP“) v územnom obvode úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) v roku 2022

Napriek tomu, že v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesla miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Rimavská Sobota zhruba o pol percenta náš okres bol aj koncom roka 2022 okresom s najvyšším počtom nezamestnaných občanov v rámci celého Slovenska.

Tento stav je zapríčinený pretrvávajúcimi príčinami, akými sú:

- **štruktúra nezamestnaných občanov;** 58 % evidovaných nezamestnaných je občanov s neukončeným základným a základným vzdelaním, 62% je dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie
- **absentujúci investori;** na pracovný trh nášho okresu v roku 2022 nevstúpil ani jeden nový investor, ktorý by vytvoril nové pracovné miesta, kde by nezamestnaní uchádzači o zamestnanie našli uplatnenie
- **nevybudovaná infraštruktúra;** chýbajúca diaľnica a absentujúci priemyselný park
- **demografia okresu;** okres Rimavská Sobota tvorí 107 obcí a nezamestnaní občania nie sú ochotní dochádzať za prácou či už v rámci okresu, do mesta Rimavská Sobota, kde je sústredených najviac pracovných príležitostí, resp. mimo okres
- **nízka ponuka pracovných miest;** koncom roka 2022 pripadlo na jedno nahlásené pracovné miesto až 24 uchádzačov o zamestnanie
- **nízka priemerná mzda;** podľa nám dostupných údajov štatistického úradu bola priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v priemysle v roku 2021 v okrese Banská Bystrica vo výške 1370 Eur a v okrese Rimavská Sobota len 988 Eur.

Vplyvom prijatých aktívnych opatrení vo forme príspevkov na vytvorenie a udržanie pracovných miest v našom okrese bol vývoj nezamestnanosti v roku 2022 ovplyvnený len v minimálnej miere. Dovoľme si konštatovať, že príspevky, ktoré by mohli zamestnávateľov motivovať k zamestnávaniu nových zamestnancov neboli prispôsobené ich dopytu. Príčinou je vysoká spoluúčasť zamestnávateľa na financovaní pracovného miesta, zadefinovaná cieľová skupina v projekte, akou sú napríklad dlhodobo evidovaní, či mladí nezamestnaní, ktorí stratili, resp. ešte ani nezískali pracovné návyky a uchádzači s nižším ako stredným vzdelaním, ktorí sú bez akejkoľvek kvalifikácie. Do značnej miery je to aj projektové obdobie, schválený a pridelený rozpočet (stanovenie merateľných ukazovateľov pre úrad) a dodržiavanie jeho harmonogramu a tiež absencia príspevkov (§49, § 50, § 50j), ktoré vyplývali zo zákona a v minulosti výraznejšie ovplyvňovali mieru nezamestnanosti v našom okrese.

Väčšina príspevkov v minulom roku bola orientovaná na poradenské aktivity pre uchádzačov, resp. na vykonávanie aktivačnej činnosti, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo len na ich disponibilite.

Práve tvorba projektov zameraných priamo na osobitosť/špecifickosť nášho regiónu by mohla pomôcť rozvíjať v ňom pracovný trh, zvyšovať zamestnanosť, a tým zabezpečiť obyvateľom regiónu vyššiu životnú úroveň.



Analýza využívania AOTP v roku 2022

P. č.	Názov NP/RP/ŠR	Počet podporených PM/osôb/vytvorených PM v roku 2022	Z toho	
			DN UoZ	Mladí do 29 r.
Vytvorené pracovné miesta				
1	ŠR §§ 56, 57, 59	15	0	2
2	NP Cesta na trh práce 3 (O2)	11	8	1
3	NP Zosúladenie rodinného a pracovného života	5	3	0
4	NP Chyť sa svojej šance (O1 + O2 + O3)	201	114	49
5	Podpora integračných podnikov NP/ŠR	25	0	2
6	Pomáhame odídencom (O3, O4) NP/ŠR	13	0	3
7	NP Aktivácia ZUoZ (O2 + O3)	68	42	1
8	NP Investičná pomoc pre sociálne podniky	4	2	0
Spolu vytvorené pracovné miesta (riad. 1 až riad. 8)		342	169	58
Podporené osoby/pracovné miesta				
9	ŠR §§ 56a, 60	109	0	4
10	ŠR §§53, 53a	169	71	45
11	ŠR §§52, 52a	48	47	6
12	NP Podpora zamestnanosti (§§53,53a,52,52a)	485	439	90
13	NP Cesta na trh práce 3 - O3	155	55	49
14	NP Vzdelávanie uchádzačov o zamestnanie 2	173	49	66
15	Prvá pomoc ŠR/NP	71	0	0
16	Podpora SZČO	58	0	0
17	NP Aktivácia ZUoZ (O1)	146	99	13
18	NP Prax pre mladých	22	5	22
19	NP Nestrať prácu, vzdelávaj sa	70	0	22
20	Pomáhame odídencom (O1) NP/ŠR	16	0	1
21	Pomáhame odídencom – poradenstvo NP/ŠR	166	0	24
22	NP Individuálne poradenstvo pre ZUoZ	298	256	69
23	§32 ods. 12 písm. d) - náhrada časti cestovných výdavkov pri vstupných pohovoroch a VK	8	2	1
Spolu podporené osoby/miesta (riad. 9 až riad. 23)		1 994	1 023	412
Spolu vytvorené PM a podporené osoby/miesta (riad. 1 až riad. 23) v roku 2022		2 336	1 192	470

2. Prognóza vývoja TP - určenie a kvantifikácia hlavných cieľov úradu pre rok 2023

- **Miera evidovanej nezamestnanosti (ďalej len „MEN“)** (do 31.12.2022)
Podiel disponibilných UoZ v PV na OPV (PDU) (od 1.1.2023)
 - Ekonomicky aktívne obyvateľstvo: **37 857** (k 31.12.2022)
 - Obyvateľstvo v produktívnom veku : **53 112** (k 30.6.2023)
 - Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) k 31. 12. 2022: **7 209**
 - MEN k 31. 12. 2022: **19,39 %**

Plán ku koncu roka 2023

- Plánovaný počet disponibilných UoZ v produktívnom veku k 31. 12. 2023: **5150**
- Plánovaný PDU k 31. 12. 2023: **9,71 %**
- **Dlhodobó nezamestnaní UoZ (DN UoZ)**
 - Počet DN UoZ k 31. 12. 2022: **4847**
 - Plánovaný počet DN UoZ k 31. 12. 2023: **4800**
- **Mladí do 29 rokov**
 - Počet mladých do 29 rokov k 31. 12. 2022: **1751**
 - Plánovaný počet mladých do 29 rokov k 31. 12. 2023: **1740**

3. Investori v regióne a hromadné prepúšťanie

Momentálne nemáme vedomosť o príchode nového investora do nášho okresu v roku 2023. Podľa informácií začiatok výstavby štátneho priemyselného parku je naplánovaný len na september tohto roku. Investor plánuje vybudovať novú prevádzkareň na výrobu zásobníkov vody pre technologické systémy vykurovania a zásobovania teplou vodou. Spoločnosť Winkelmann Group požiadala o vydanie osvedčenia o významnej investícii. Výroba v novovytvorenej prevádzke by sa mala začať až v roku 2025.

Stručné zhodnotenie príležitostí a hrozieb v regióne:

Príležitosti:

- Podpora duálneho vzdelávania
- Novovzniknutý priemyselný park (rok 2025)

Hrozby:

- Dlhodobá absencia investícií a investorov
- Nedostatočná infraštruktúra
- Nízky počet pracovných príležitostí
- Podpriemerné platové podmienky
- Nepriaznivá kvalifikačná a profesijná štruktúra obyvateľov
- Nezáujem DNO o prácu
- Odliv kvalitnej a kvalifikovanej pracovnej sily z regiónu

Hromadné prepúšťanie (nahlásené, očakávané):

V roku 2022 nebolo nahlásené žiadne hromadné prepúšťanie a úrad nemá vedomosť o žiadnom plánovanom hromadnom prepúšťaní.



4. Priority podpory zamestnanosti v územnom obvode úradu pre rok 2023

- Počet agentov pre voľné pracovné miesta (VPM): 3
- VPM - prítok v roku 2022: 1410
- Predpokladaný počet VPM v roku 2023 (prítok za celý rok): **1000**
- Počet realizovaných výberových konaní (VK) v roku 2022: 36
- Plánovaný počet VK v roku 2023: **20**
- Počet osobných návštev u zamestnávateľov v roku 2022: 154
- Plánovaný počet osobných návštev u zamestnávateľov v roku 2023: **140**
- Počet realizovaných stretnutí so zamestnávateľmi na úrade: 0

5. Projekty a programy + vybrané opatrenia

Na základe analýzy využívania AOTP v roku 2022 sa pre náš okres aj v roku 2023 javia ako dobre využiteľné projekty NP Podpora zamestnanosti, NP Aktivácia ZUoZ, NP Vzdelávanie UoZ – 2 a NP Prax pre mladých, ktoré chceme využívať z dôvodu znižovania nezamestnanosti ZUoZ, ako sú napríklad dlhodobo nezamestnaní UoZ a UoZ do 29 rokov, čo je aj jedným z hlavných cieľov nášho úradu práce.

Dôraz kladieme aj na predchádzanie nezamestnanosti prostredníctvom realizácie národného projektu NP Nestrať prácu - vzdelávaj sa, určeného pre záujemcov o zamestnanie na ich cielené vzdelávanie, ktoré poskytne predpoklady pre ich lepšie uplatnenie sa na trhu práce. Predpokladáme, že z AOTP v zmysle zákona o službách zamestnanosti budeme využívať najmä príspevok na dochádzku za prácou podľa §53 a príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska podľa §60, ktoré sa nám osvedčili aj v roku 2022.

V predpokladaných počtoch zaradených UoZ sme zohľadnili výšky rozpočtov a zostatky pridelených finančných prostriedkov v rozpočtoch jednotlivých národných projektov.



Prognóza 2023

P. č.	Názov NP/RP/ŠR	Počet podporených PM/osôb/vytvorených PM v roku 2023	Z toho	
			DN UoZ	Mladí do 29 r.
Vytvorené pracovné miesta				
1	ŠR §§ 56, 57, 59	15	0	3
2	§19b - Vyrovnávací príspevok podľa Zák. o soc. ekonomike	25	0	3
3	NP Cesta na trh práce 3 (O2)	4	3	1
4	NP Chyť sa svojej šance (O1 + O2 + O3)	59	30	21
5	NP Aktivácia ZUoZ (O2 + O3)	135	101	14
6	NP Pomáhame odídencom (O3, O4)	12	0	1
Spolu vytvorené pracovné miesta (riad. 1 až riad. 6)		250	134	43
Podporené osoby/pracovné miesta				
7	ŠR §§ 56a, 60	101	0	4
8	ŠR §§53, 53a, 53c	205	61	65
9	NP Podpora zamestnanosti (§§53,53a,53c, 52,52a)	480	462	65
10	NP Vzdelávanie uchádzačov o zamestnanie 2	162	46	52
11	NP Aktivácia ZUoZ (O1)	171	150	20
12	NP Prax pre mladých	62	20	62
13	NP Nestrať prácu, vzdelávaj sa	355	0	84
14	NP Pomáhame odídencom (O1)	1	0	0
15	NP Pomáhame odídencom - poradenstvo	15	0	4
16	NP Individuálne poradenstvo pre ZUoZ	144	137	32
17	Podpora udržania pracovných návykov	2 091	1 630	260
18	§32 ods. 12 písm. d) - náhrada časti cestovných výdavkov pri vstupných pohovoroch a VK	20	3	4
Spolu podporené osoby/miesta (riad. 7 až riad. 18)		3 807	2 509	652
Spolu vytvorené PM a podporené osoby/miesta (riad. 1 až riad. 18) v roku 2023		4 057	2 643	695

6. Veľmi stručne zhodnoťte uplatňovanie AOTP vo svojom územnom obvode za uplynulý kalendárny rok 2022

Udržanie, podpora a vytváranie nových pracovných miest v rámci AOTP prebiehalo hlavne prostredníctvom NP Podpora zamestnanosti, NP Chyť sa svojej šance a NP Aktivácia ZUoZ.

V roku 2022 bolo na implementáciu AOTP v územnom obvode úradu Rimavská Sobota čerpaných celkom 6 612 655,70 €.

S klientmi úradu bolo v roku 2022 podpísaných 2 276 dohôd o poskytnutí príspevkov v dohodnutej sume vo výške 3 101 827,85€.



V roku 2022 bolo prostredníctvom nástrojov AOTP zaradených do aktivít s využitím príspevkov celkom 2 336 UoZ, resp. iných osôb a zamestnancov, čo znamená pokles o 1 102 osôb, oproti 3 438 osobám aktivizovaným a podporeným v roku 2021. Pokles súvisí s ukončením projektu Prvá pomoc, keďže 1 089 podporovaných osôb/miest v roku 2021 bolo práve z tohto projektu.

Prostredníctvom vybraných AOTP v zmysle zákona o službách zamestnanosti a projektov financovaných z ESF a štátneho rozpočtu, pri ktorých je uchádzač o zamestnanie umiestnený na trh práce v rámci novovytvoreného pracovného miesta, bolo v roku 2022 umiestnených na trhu práce 342 UoZ, čo je porovnateľné s rokom 2021, keďže je to len o 5 UoZ menej ako v predchádzajúcom roku.

Na našom úrade sme v roku 2022 podporili prostredníctvom finančných príspevkov celkovo 471 novovzniknutých alebo už existujúcich pracovných miest (riadky č. 1 až 8 plus riadky č. 15 a 16 v tabuľke Analýza využívania AOTP v roku 2022).

7. Iné, zreteľahodné údaje, informácie, udalosti a aktivity, v územnom obvode úradu za uplynulý rok 2022 a očakávané, resp. pripravované udalosti na TP

V rámci snahy byť bližšie klientom a aj zamestnávateľom sa úrad práce rozhodol zriadiť kanceláriu referátu služieb pre zamestnávateľa na detašovanom pracovisku úradu práce v Hnúšti, kde zamestnankyňa zamestnávateľovi pomôže s výberom vhodného zamestnanca, informuje ho o povinnostiach vyplývajúcich zo zákona o službách zamestnanosti, resp. mu odprezentuje ponuku aktuálnych národných projektov a príspevkov na vytvorenie pracovných miest.

Ako ďalšie úrad presťahoval jedno zo svojich detašovaných pracovísk do obce Hajnáčka aby tak ešte viac priblížil svoje služby klientom. Slávnostného otvorenia tohto pracoviska sa zúčastnil aj vtedajší minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Milan Krajniak.

Ďalšiu výraznú a pozitívnu zmenu priniesla elektronizácia služieb, ktorá dokáže šetriť klientom čas, peniaze, ale aj energiu, ktorú predtým strávili obiehaním úradov, zháňaním a predkladaním výpisov a listín, ktoré momentálne za občana, ako aj podnikateľa predkladá štát elektronicky cez IT systémy. Prijatím antibyrokratického zákona, občan už nie je povinný nám nosiť rodné, úmrtné, či sobášne listy, alebo potvrdenia o pobyte, vďaka čomu si u nás klient dokáže rýchlejšie a jednoduchšie vybaviť napríklad rodičovský príspevok, príspevok pri narodení dieťaťa, alebo príspevok na pohreb.

Spoločnosť Tauris rozšírila svoj výrobný závod v Rimavskej Sobote o novú rozrábku zveriny. Investícia za 1,8 milióna eur nepriniesla len nové pracovné miesta, no stala sa aj súčasťou štúdia žiakov v rámci duálneho vzdelávania.

Na začiatku mesiaca júl 2023 schválila úradujúca vláda návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na investičný projekt firme „Winkelmann Building + Industry“ výrobný závod pre zásobníky vody v Rimavskej Sobote, ktorého uskutočnenie je vo verejnom záujme. V súvislosti s plánovanou realizáciou tohto projektu sa investor/ firma zaviazala vytvoriť 452 nových pracovných miest a investovať v našom okrese minimálne 110 117 898 EUR.